

Instalacja i konfiguracja serwera SSH.

Cel ogólny lekcji: Nauczanie instalacji i konfiguracji serwera SSH dla Ubuntu serwer oraz klienta SSH dla Windows oraz Linux i zdobycie umiejętności korzystania z SSH.

Cele szczegółowe:

1. Wyjaśnienie pojęć związanych z SSH.
2. Instalacja serwera SSH na Ubuntu serwer.
3. Uruchomienie i zatrzymanie usług sieciowych na Ubuntu serwer.
4. Konfiguracja serwera SSH na Ubuntu serwer.
5. Korzystanie z SSH na Ubuntu serwer.
6. Udzielanie odpowiedzi na pytania związane z zadaniami.
7. Ustalenie statycznego adresu IP dla interfejsu sieciowego enp0s8 (Adapter 2) na Ubuntu serwer.
8. Wyświetlenie domyślnej bramy dla interfejsów sieciowych na Ubuntu serwer.
9. Zatrzymanie i uruchomienie usługi SSH na Ubuntu serwer.
10. Restart usługi SSH na Ubuntu serwer.
11. Sprawdzenie czy port 22 odpowiadający za SSH jest otwarty przez polecenie NETSTAT na Ubuntu serwer.
12. Sprawdzenie czy usługa SSH jest uruchomiona na Ubuntu serwer.
13. Dodanie użytkownika na Ubuntu serwer.
14. Ustawienie hasła dla użytkownika na Ubuntu serwer.
15. Konfiguracja protokołu TCP/IPv4 dla karty sieciowej w Windows.
16. Otwarcie sesji SSH na Windows.
17. Zalogowanie się jako użytkownik SSH na Windows.
18. Zmiana użytkownika bieżącego na Ubuntu, a następnie na root-a w Windows.
19. Zakończenie sesji SSH w Windows.

Podczas wykonywania poniższych zadań w zeszycie w sprawozdaniu

1. podaj i wyjaśnij polecenia, które użyjesz, aby:
  - wyjaśnić pojęcia związane z ssh,
  - zainstalować serwer ssh,
  - uruchomić lub zatrzymać usługi sieciowe,
  - skonfigurować serwer ssh,
  - korzystać z ssh.

2. podaj odpowiedzi na pytania zadane w treści zadań.

[Przywróć migawkę „Migawka 1” zawierającą przygotowane do ćwiczeń maszyny Ubuntu serwer i desktop \(klient\) oraz Windows desktop \(klient\)](#)

Przed przystąpieniem do ćwiczenia sprawdź czy ustawienie maszyny wirtualnej pozwala na dostęp do Internetu, jeżeli ustawienia są niezgodne wykonaj konfigurację pierwszej i drugiej karty sieciowej według instrukcji, a następnie uruchom Ubuntu server i klienty zgodnie z wymaganiami w instrukcji.

<p>Ubuntu server Adapter 1</p> <p>Sieć</p> <p>Karta 1 Karta 2 Karta 3</p> <p>☒ Włącz kartę sieciową</p> <p>Podłączona do: NAT</p> <p>Nazwa: <input type="text"/></p> <p>▶ Zaawansowane</p>	<p>Ubuntu server Adapter 2</p> <p>Sieć</p> <p>Karta 1 Karta 2 Karta 3 Karta 4</p> <p>☒ Włącz kartę sieciową</p> <p>Podłączona do: Sieć wewnętrzna</p> <p>Nazwa: intnet</p> <p>▶ Zaawansowane</p>
<p>Windows Adapter 1</p> <p>Sieć</p> <p>Karta 1 Karta 2 Karta 3 Karta 4</p> <p>☒ Włącz kartę sieciową</p> <p>Podłączona do: Sieć wewnętrzna</p> <p>Nazwa: intnet</p>	<p>Ubuntu desktop Adapter 1</p> <p>Sieć</p> <p>Karta 1 Karta 2 Karta 3</p> <p>☒ Włącz kartę sieciową</p> <p>Podłączona do: NAT</p> <p>Nazwa: <input type="text"/></p> <p>▶ Zaawansowane</p>

Po uruchomieniu Ubuntu server podaj login: **root** Password: **1234**

```
ubuntusrv login: root
Password:
Welcome to Ubuntu 20.04 LTS > root@ubuntusrv:~#
```

lub

podaj login: **ubuntu** Password: **ubuntu**

Wisz **sudo -s** Password: **ubuntu**

```
ubuntu@ubuntusrv:~$ sudo -s
[sudo] password for ubuntu:
root@ubuntusrv:/home/ubuntu#
```

Przygotowanie do ćwiczenia. Ustawienie statycznego adresu IP.

1. Za pomocą polecenia **ifconfig -a** lub **ip a** ustal dostępne interfejsy sieciowe.

```
root@ubuntusrv:~# ifconfig -a
enp0s3: flags=4163<UP,BROADCAST,RUNNING,MULTICAST> mtu 1500
  inet 10.0.2.15 netmask 255.255.255.0 broadcast 10.0.2.255
  inet6 fe80::a00:27ff:febe:d52b prefixlen 64 scopeid 0x20<link>
  ether 08:00:27:be:d5:2b txqueuelen 1000 (Ethernet)
  RX packets 195929 bytes 258698845 (258.6 MB)
  RX errors 0 dropped 0 overruns 0 frame 0
  TX packets 16647 bytes 1045394 (1.0 MB)
  TX errors 0 dropped 0 overruns 0 carrier 0 collisions 0

enp0s8: flags=4163<UP,BROADCAST,RUNNING,MULTICAST> mtu 1500
```

Plik **/etc/netplan/01-netcfg.yaml** - opisuje interfejsy sieciowe dostępne w systemie i jak je aktywować.

2. Zmień adres IP dla Ubuntu na enp0s8 (Adapter 2) na statyczny.

Otwórz plik, który opisuje interfejsy sieciowe **nano /etc/netplan/0** tabulator – nazwa pliku zostanie uzupełniona do postaci ***.yaml**

Pozostaw zalecane wpisy w tym pliku jak poniżej, pamiętaj o dokładności wpisów

```
# This is the network config wri
network:
  version: 2
  renderer: networkd
  ethernets:
    enp0s3:
      dhcp4: true
    enp0s8:
      dhcp4: no
      addresses: [10.0.0.30/24]
```

3. Zastosuj ustawienia

```
root@dlp:~# netplan apply
```

```
root@dlp:~# netplan apply
```

4. Wyświetl domyślną bramę (adres routera) dla interfejsów sieciowych serwera

```
root@dlp:~# ip route show default
default via 10.0.2.2 dev enp0s3 proto dhcp src 10.0.2.15 metric 100
```

Zapisz w zeszycie co się stało po wykonaniu poleceń. Wpisz kolejno polecenia.

Część 1 - Instalacja i konfiguracja serwera SSH dla Ubuntu serwer.

1. Wykonaj aktualizację `apt update` - aktualizowanie listy pakietów i repozytoriów

Jeśli pojawi się `Run 'apt list --upgradable' to see them.` można instalować poniższy pakiet.

2. Wykonaj

```
root@ubuntusrv:~# apt -y install openssh-server
```

Jeśli nie jest możliwe należy zapytać prowadzącego czy można wykonać `apt-get upgrade` - aktualizacja systemu.

3. Kolejno zatrzymaj i uruchom usługę ssh

```
root@ubuntusrv:~# /etc/init.d/ssh stop
Stopping ssh (via systemctl): ssh.service.
root@ubuntusrv:~# /etc/init.d/ssh start
Starting ssh (via systemctl): ssh.service.
```

4. Zrestartuj usługę ssh

```
root@ubuntusrv:~# /etc/init.d/ssh restart
Restarting ssh (via systemctl): ssh.service.
```

5. Sprawdź poleceniem NETSTAT aktywne połączenia protokołu TCP, czy jest otwarty port 22 odpowiadający za ssh (port nasłuchujący ma otwarty = LISTEN)

```
root@ubuntusrv:~# netstat -ant |grep 22
tcp        0      0 0.0.0.0:22          0.0.0.0:*          LISTEN
tcp6       0      0 :::22             :::*                LISTEN
```

6. Sprawdź czy usługa ssh jest uruchomiona (w razie konieczności zainstaluj nmap).

Jeśli nie jest zainstalowany to zainstaluj program nmap

```
root@ubuntusrv:~# apt -y install nmap
```

```
root@ubuntusrv:~# nmap localhost
Starting Nmap 7.80 ( https://nmap.org ) at 2023-01-12 17:20 UTC
Nmap scan report for localhost (127.0.0.1)
Host is up (0.0000080s latency).
Not shown: 999 closed ports
PORT      STATE SERVICE
22/tcp    open  ssh

Nmap done: 1 IP address (1 host up) scanned in 0.15 seconds
```

7. Dodaj użytkownika `adduser sshuser`

Ustaw hasło `passwd sshuser` na `1` (jeden)

Część 2 - Konfiguracja Windows i klienta SSH dla Windows.

1. W Windows wykonaj dla karty sieciowej konfigurację protokołu TCP/IPv4.

DHCP włączone	Nie
Adres IPv4	10.0.0.51
Maska podsieci IPv4	255.255.255.0
Brama domyślna IPv4	10.0.0.30
Serwer DNS IPv4	10.0.0.30

2. Uruchom cmd

3. Otwórz sesję ssh,

4. Zaloguj się jako użytkownik `sshuser` z hasłem `1` (jeden).

```
C:\Users\admin>ssh sshuser@10.0.0.30
sshuser@10.0.0.30's password:
Welcome to Ubuntu 20.04 LTS (GNU/Linux
```

5. Zatwierdź klucz przez wpisanie `yes` i potwierdzenie przez enter

6. Za pomocą polecenia `su` zmień użytkownika bierzącego na `ubuntu` a następnie na `root`-a za pomocą polecenia `sudo -s`

```
sshuser@ubuntusrv:~$ su ubuntu
Password:
ubuntu@ubuntusrv:/home/sshuser$ sudo -s
[sudo] password for ubuntu:
root@ubuntusrv:/home/sshuser#
```

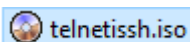
Zakończ sesję `exit > exit > exit`.

7. Podejmij próbę zalogowania się jako użytkownik `root` z hasłem 1234.

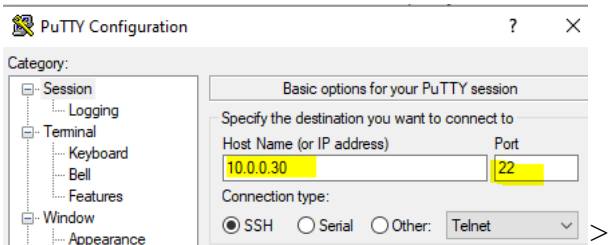
```
C:\Users\admin>ssh root@10.0.0.30
root@10.0.0.30's password:
Permission denied, please try again.
root@10.0.0.30's password:
```

8. Podaj wnioski z wykonania w `cmd` połączenia `ssh` w powyższym ćwiczeniu.

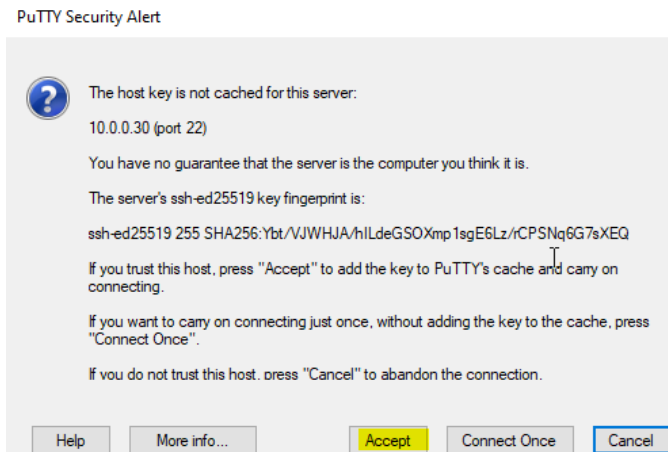
9. Pobierz z <https://tiny.pl/wph9v> i podłącz wirtualny cd

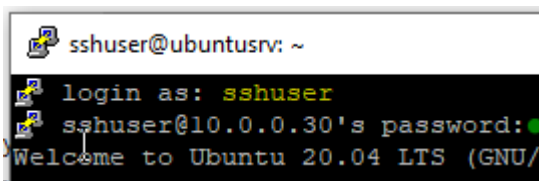
10. Korzystając z putty skonfiguruj sesję ssh.

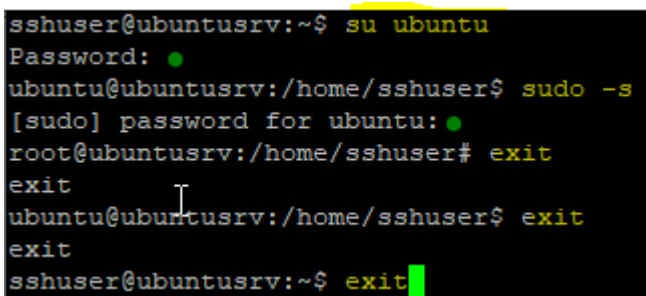
11. Zatwierdź klucz przez wybór **Accept** i potwierdzenie przez enter

12. Zaloguj się jako użytkownik **sshuser** z hasłem **1** (jeden).

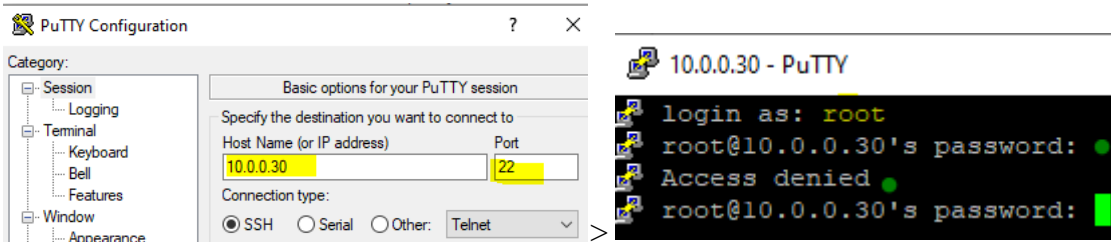

13. Za pomocą polecenia **su** zmień użytkownika bierzącego na **ubuntu** a następnie na **root**-a za pomocą polecenia **sudo -s**

Zakończ sesję.

14. Podejmij próbę zalogowania się jako użytkownik **root** z hasłem 1234.

15. Podaj wnioski z wykonania w **putty** połączenia **ssh** w powyższym ćwiczeniu.

Część 3 - Konfiguracja i testowanie serwera SSH dla Ubuntu serwer.

1. Sprawdź na serwerze opcję umożliwiającą zalogowanie jako root.

```
nano /etc/ssh/sshd_config
```

```
# Authentication:
#LoginGraceTime 2m
#PermitRootLogin prohibit-password
#StrictModes yes
#MaxAuthTries 6
#MaxSessions 10
```

Uwierzytelnianie haseł dla OpenSSH Server na Ubuntu jest domyślnie włączone, więc możliwe jest logowanie bez zmiany jakichkolwiek ustawień. Ponadto konto root jest domyślnie zabronione Uwierzytelnianie za pomocą hasła "PermitRootLogin prohibit-password", więc ustawienie domyślne jest dobre do użycia.

2. Aby zabronić logowania do root'a, w pliku /etc/ssh/ssdd_config zmień w następujący sposób opcję umożliwiającą zalogowanie jako root jak poniżej.

PermitRootLogin no

```
#LoginGraceTime 2m
#PermitRootLogin prohibit-password
PermitRootLogin no
#StrictModes yes
```

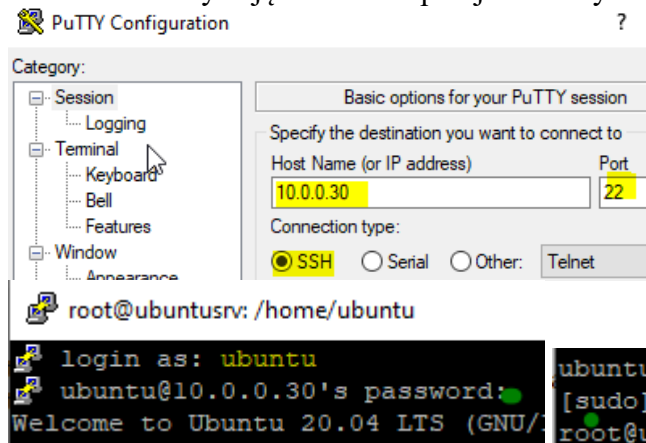
Wykonaj **systemctl restart ssh**

3. Przejdź na Windows. Otwórz w cmd sesje ssh, wykonaj próbę zalogowania się jako użytkownik **root** z hasłem. Korzystając z **sudo -s** przejdź do użytkownika root.

```
C:\Users\admin>ssh ubuntu@10.0.0.30
ubuntu@10.0.0.30's password:
Welcome to Ubuntu 20.04 LTS (GNU/Linux 5.15.0-46-generic x86_64)

> ubuntu@ubuntusrv:~$ sudo -s
[sudo] password for ubuntu:
root@ubuntusrv:/home/ubuntu#
```

4. Podaj wnioski z wykonania w **cmd** połączenia **ssh** w powyższym ćwiczeniu.
5. Przejdź na Windows. Otwórz w putty sesje ssh, wykonaj próbę zalogowania się jako użytkownik **root** z hasłem. Korzystając z **sudo -s** przejdź do użytkownika root.

6. Podaj wnioski z wykonania w **putty** połączenia **ssh** w powyższym ćwiczeniu.

Część 4 – Instalacja i konfigurowanie, testowanie klienta SSH dla Ubuntu desktop.

Przygotuj maszynę z Ubuntu desktop.

1. Po uruchomieniu Ubuntu naciśnij Ctrl+Alt+F4 podaj login: **ubuntu** Password: **ubuntu**

Wisz **sudo -s** Password: **ubuntu**

```
ubuntu@ubunu2004:~$ sudo -s
root@ubunu2004:~/home/ubuntu#
```

2. Sprawdź przydzielony automatycznie z NAT adres ip

```
root@ubunu2004:~/home/ubuntu# ip a
1: lo: <LOOPBACK,UP,LOWER_UP> mtu 65536 qdisc noqueue state UNKNOWN
    link/loopback 00:00:00:00:00:00 brd 00:00:00:00:00:00
    inet 127.0.0.1/8 scope host lo
        valid_lft forever preferred_lft 0
    inet6 ::1/128 scope host
        valid_lft forever preferred_lft 0
2: enp0s3: <BROADCAST,MULTICAST,UP,LOWER_UP> mtu 1500 qdisc fq_codel state UP
    link/ether 08:00:27:9a:ee:8e brd ff:ff:ff:ff:ff:ff
    inet 10.0.2.15/24 brd 10.0.2.255 scope global enp0s3
```

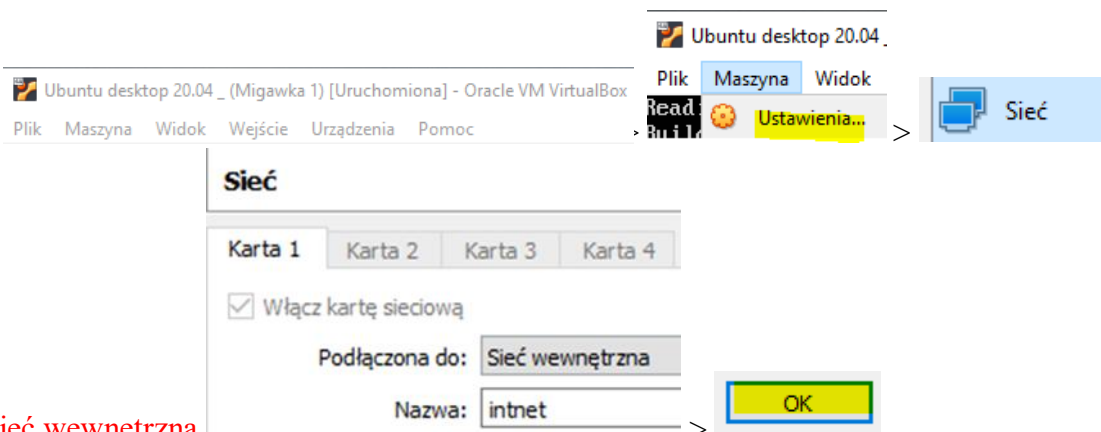
3. Wykonaj aktualizację **apt update** - aktualizowanie listy pakietów i repozytoriów

Jeśli pojawi się **Run 'apt list --upgradable' to see them.** można instalować poniższy pakiet.

4. Zainstaluj klienta SSH dla Ubuntu desktop.

```
root@ubunu2004:~/home/ubuntu# apt -y install openssh-client
```

5. Ubuntu desktop

Karta 1 zmień na **Sieć wewnętrzna**

6. Zmień adres IP dla Ubuntu desktop na **enp0s3** na statyczny.

a) Otwórz plik, który opisuje interfejsy sieciowe **nano /etc/netplan/0** wciskasz tabulator
Pozostaw zalecane wpisy w tym pliku

```
network:
  version: 2
  renderer: networkd
  ethernets:
    enp0s3:
      dhcp4: yes
      addresses: [10.0.0.53/24]
```

b) Zastosuj ustawienia

netplan apply

```
root@ubunu2004:~/home/ubuntu# netplan apply
```

c) Wyświetl ustawienia karty za pomocą **ip a**

```
root@ubunu2004:~/home/ubuntu# ip a|grep 10.0.0.53
    inet 10.0.0.53/24 brd 10.0.0.255 scope global enp0s3
```

7. Połącz się z serwerem SSH za pomocą zwykłego użytkownika.

```
root@ubunu2004:/home/ubuntu# ssh ubuntu@10.0.0.30
The authenticity of host '10.0.0.30 (10.0.0.30)' can't be established.
ECDSA key fingerprint is SHA256:tBAhyabVm526PiuKybuFfsoRou28q6QrRb8yAdVFf7U.
Are you sure you want to continue connecting (yes/no/[fingerprint])? yes
Warning: Permanently added '10.0.0.30' (ECDSA) to the list of known hosts.
ubuntu@10.0.0.30's password:
Welcome to Ubuntu 20.04 LTS (GNU/Linux 5.4.0-26-generic x86_64)
```

```
Last login: Thu Jan 12
ubuntu@ubuntusrv:~$
```

8. Zakończ sesję (**exit**) i powtórnie połącz się z serwerem SSH za pomocą zwykłego użytkownika.

```
root@ubunu2004:/home/ubuntu# ssh ubuntu@10.0.0.30
ubuntu@10.0.0.30's password:
Welcome to Ubuntu 20.04 LTS (GNU/Linux 5.4.0-26-generic x86_64)
ubuntu@ubuntusrv:~$
```

9. Sprawdź poleceniem NETSTAT aktywne połączenia protokołu TCP, czy jest otwarty port 22 odpowiadający za ssh z 10.0.0.53.

```
ubuntu@ubuntusrv:~$ netstat -ant |grep 22
tcp        0      0 0.0.0.0:22          0.0.0.0:*           LISTEN
tcp        0      0 10.0.0.30:22       10.0.0.53:57758     ESTABLISHED
tcp        0      0 10.0.0.30:22       10.0.0.51:55743     ESTABLISHED
tcp6       0      0 :::22              :::*                 LISTEN
```

10. Wyświetl poleceniem komendy ssh na zdalnym hoście plik /etc/passwd.

```
root@ubunu2004:/home/ubuntu# ssh ubuntu@10.0.0.30 "cat /etc/passwd"
ubuntu@10.0.0.30's password:
ubuntu:x:1001:1001:,,,:/home/ubuntu:/bin/bash
sshuser:x:1000:1000:,,,:/home/sshuser:/bin/bash
root@ubunu2004:/home/ubuntu#
```

11. Podaj wnioski z wykonania powyższej części ćwiczenia.

Zakończ sesję.

Część 5 - Przesyłanie plików za pomocą klienta SSH dla Ubuntu desktop.

Przykład korzystanie z SCP (Secure Copy).

1. ~Będąc zalogowanym do użytkownika **ubuntu** utwórz plik tekst.txt

```
ubuntu@ubunu2004:~$ touch test.txt
```

2. Przekopiuj plik tekst.txt z lokalnego Ubuntu na zdalny serwer.

```
ubuntu@ubunu2004:~$ scp ./test.txt sshuser@10.0.0.30:~/
The authenticity of host '10.0.0.30 (10.0.0.30)' can't be established.
ECDSA key fingerprint is SHA256:tBAhyabVm526PiuKybuFfsoRou28q6QrRb8yAdVFf7U.
Are you sure you want to continue connecting (yes/no/[fingerprint])? yes
Warning: Permanently added '10.0.0.30' (ECDSA) to the list of known hosts.
sshuser@10.0.0.30's password:
test.txt 100% 0 0.0KB/s 00:00
ubuntu@ubunu2004:~$
```


3. Przekopiuj plik tekst.txt z zdalnego serwera na lokalne Ubuntu.

```
ubuntu@ubunu2004:~$ scp sshuser@10.0.0.30:~/test.txt ./test.txt
sshuser@10.0.0.30's password:
test.txt 100% 0 0.0KB/s 00:00
ubuntu@ubunu2004:~$
```

Przykład użycia SFTP (SSH File Transfer Protocol).

Funkcja serwera SFTP jest w [/etc/ssh/sshd_config] linia [Subsystem sftp /usr/lib/openssh/sftp-server].

4. Połącz się z zasobem sftp na zdalnym serwerze (sftp sshuser@10.0.0.30).
5. Pokaż aktualny katalog na zdalnym serwerze (pwd).
6. Pokaż aktualny katalog na serwerze lokalnie (!pwd).
7. Pokaż pliki w bieżącym katalogu na serwerze FTP (ls -l).
8. Pokaż pliki w bieżącym katalogu na serwerze lokalnie (!!s -l).

```
ubuntu@ubunu2004:~$ sftp sshuser@10.0.0.30
sshuser@10.0.0.30's password:
Connected to 10.0.0.30.
sftp> pwd
Remote working directory: /home/sshuser
sftp> !pwd
/home/ubuntu
sftp> ls -l
-rw-rw-r-- 1 sshuser  sshuser  0 Jan 12 18:09 test.txt
sftp> !!s -l
total 32
drwxr-xr-x 2 ubuntu  ubuntu 4096 Apr 24 2020 Desktop
```

9. Utwórz katalog public_html
10. Przejdź do katalogu public_html
11. Pokaż aktualny katalog na zdalnym serwerze (pwd).

```
sftp> mkdir public_html
sftp> cd public_html
sftp> pwd
Remote working directory: /home/sshuser/public_html
```

12. Prześlij plik test.txt z zmianą jego nazwy do zdalnego serwera.

```
sftp> put test.txt ubuntuser.v.txt
Uploading test.txt to /home/sshuser/public_html/ubuntuser.v.txt
test.txt 100% 0 0.0KB/s 00:00
sftp> ls -l
-rw-rw-r-- 1 sshuser  sshuser  0 Oct 1 00:19 ubuntuser.v.txt
```

13. Prześlij jakiś plik txt do zdalnego serwera.

```
sftp> put *.txt
Uploading test.txt to /home/sshuser/public_html/test.txt
test.txt 100% 0 0.0KB/s 00:00
sftp> ls -l
-rw-rw-r-- 1 sshuser  sshuser  0 Oct 1 00:20 test.txt
-rw-rw-r-- 1 sshuser  sshuser  0 Oct 1 00:19 ubuntuser.v.txt
```

14. Pobierz plik test.txt z zdalnego serwera.

```
sftp> get test.txt
Fetching /home/sshuser/public_html/test.txt to test.txt
```

15. Pobierz jakiś plik txt z zdalnego serwera.

```
sftp> get *.txt
Fetching /home/sshuser/public_html/test.txt to test.txt
Fetching /home/sshuser/public_html/ubuntuuser.txt to ubuntuuser.txt
sftp>
```

16. Utwórz katalog testdir na zdalnym serwerze.

```
sftp> mkdir testdir
sftp> ls -l
-rw-rw-r-- 1 sshuser sshuser 0 Oct 1 00:20 test.txt
drwxrwxr-x 2 sshuser sshuser 4096 Oct 1 00:23 testdir
-rw-rw-r-- 1 sshuser sshuser 0 Oct 1 00:19 ubuntuuser.txt
sftp>
```

17. Usuń katalog testdir na zdalnym serwerze.

```
sftp> rmdir testdir
sftp> ls -l
-rw-rw-r-- 1 sshuser sshuser 0 Oct 1 00:20 test.txt
-rw-rw-r-- 1 sshuser sshuser 0 Oct 1 00:19 ubuntuuser.txt
sftp>
```

18. Usuń plik debian.txt na zdalnym serwerze.

```
sftp> rm ubuntuuser.txt
Removing /home/sshuser/public_html/ubuntuuser.txt
sftp> ls -l
-rw-rw-r-- 1 sshuser sshuser 0 Oct 1 00:20 test.txt
sftp>
```

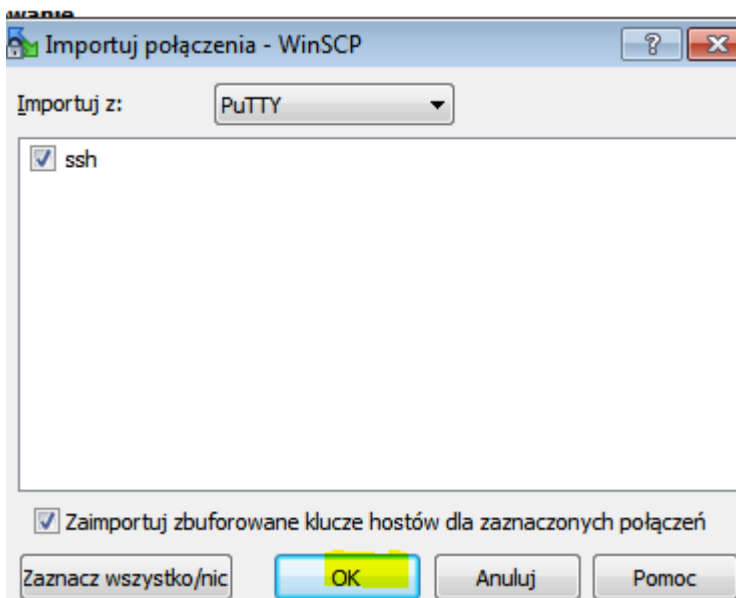
19. Zakończ połączenie z zdalnym serwerem.

```
sftp> quit
```

20. Podaj wnioski z wykonania powyższej części ćwiczenia.

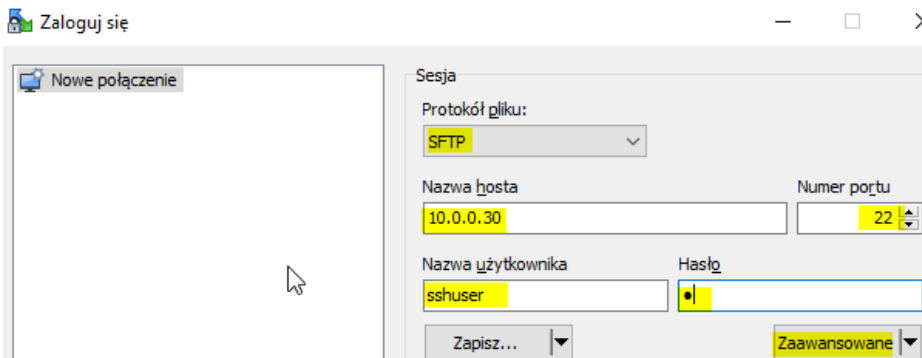
Część 6 – Konfiguracja przesyłanie plików za pomocą klienta SSH dla Windows.

1. Pobierz, zainstaluj (typowa instalacja) i uruchom WinSCP, importuj połączenia

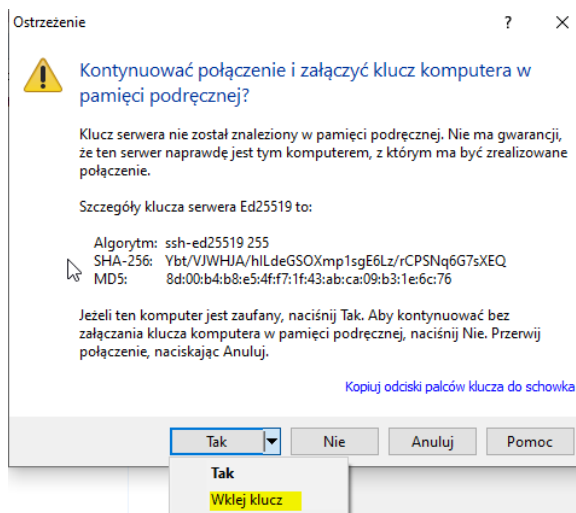
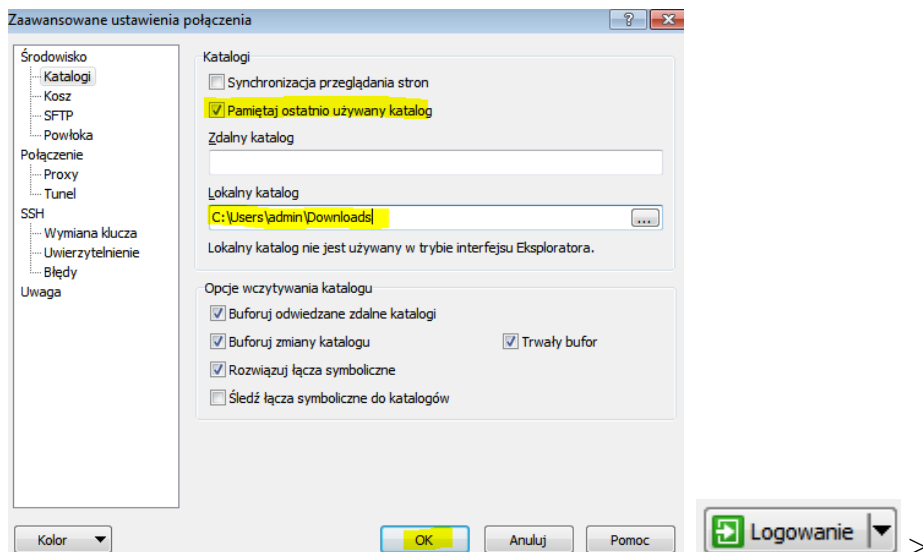

2. Jeżeli nie będzie ekranu jak poniżej kliknij przycisk "Nowy".

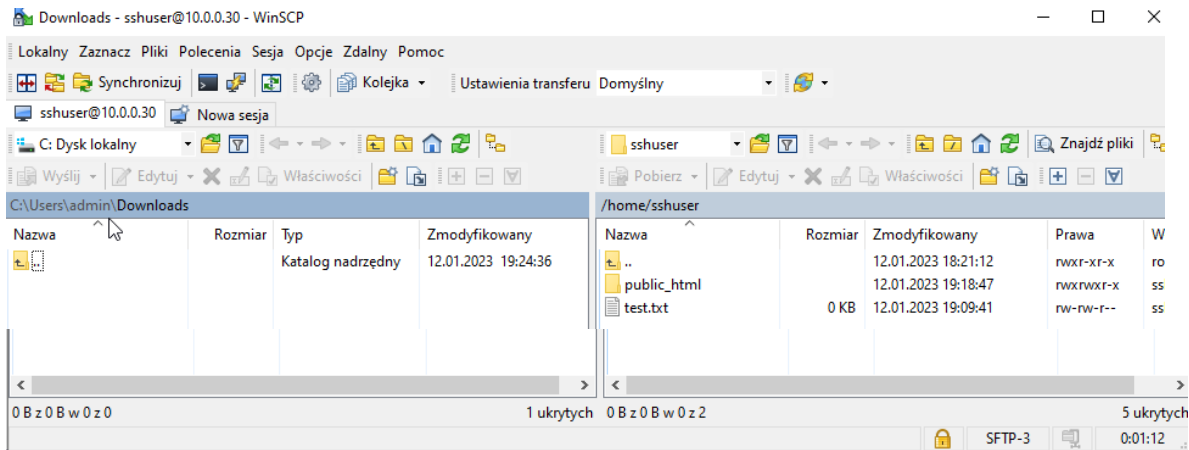
3. Na ekranie wyświetlane są informacje służące, aby się zalogować, uzupełnij je (wprowadź hasło logowania użytkownika), wybierz Zaawansowane.

4. Przejdź do sekcji "Katalogi" w menu po lewej stronie. Pozostaw zdalny katalog serwera i lokalny katalog klienta jak poniżej. W celu zalogowania kliknij przycisk logowania w następnym oknie.

5. Po zalogowaniu możliwe jest przesyłanie i pobieranie plików.

6. Podaj wnioski z wykonania powyższej części ćwiczenia.

Część 7 - Uwierzytelnianie SSH Key-Pair dla klienta systemu Linux.

Konfiguracja serwera SSH do logowania z uwierzytelnianiem Key-Pair.

1. Utwórz klucz prywatny do klienta oraz klucz publiczny do serwera. Parę kluczy tworzymy dla każdego użytkownika.

a) Zaloguj się za pomocą zwykłego użytkownika i postępuj, jak następuje.

```

root@ubuntusrv:~# su ubuntu
ubuntu@ubuntusrv:/root$ ssh-keygen -t rsa
Generating public/private rsa key pair.
Enter file in which to save the key (/home/ubuntu/.ssh/id_rsa):
Created directory '/home/ubuntu/.ssh'.
Enter passphrase (empty for no passphrase):
Enter same passphrase again:
Your identification has been saved in /home/ubuntu/.ssh/id_rsa
Your public key has been saved in /home/ubuntu/.ssh/id_rsa.pub
The key fingerprint is:
SHA256:Y1gKI8WzuFWkJP0qSm12rj2LnC5VtMEzHoIGEz4oZyI ubuntu@ubuntusrv
The key's randomart image is:
+----[RSA 3072]-----+
|  =00 .
|  o=0. B
|  E+=0+ B
|  +=+0.B
|  = ++ 0 S
|  + +... .
|  +.+ .
|  ..= *
|  *.0*+.0
+----[SHA256]-----+

```

b) Zmień nazwę pliku i prawa do pliku.

```

ubuntu@ubuntusrv:/root$ mv ~/.ssh/id_rsa.pub ~/.ssh/authorized_keys
ubuntu@ubuntusrv:/root$ chmod 600 ~/.ssh/authorized_keys

```

Przenieś tajny klucz utworzony na serwerze do klienta, aby zalogować się za pomocą uwierzytelniania kluczy.

Na kliencie (Linux) **Ubuntu desktop**.

2. Utwórz konto zwykłego użytkownika i zaloguj się do niego.

3. Utwórz lokalnie katalog domowy dla ssh.

4. Ustaw wszystkie prawa tylko dla katalogu domowego użytkownika, dla grupy i innych brak praw.

```
root@ubunu2004:/home/ubuntu# adduser ucze
New password:
Retype new password:
root@ubunu2004:/home/ubuntu# su ucze
ucze@ubunu2004:/home/ubuntu$ mkdir ~/.ssh
ucze@ubunu2004:/home/ubuntu$ chmod 700 ~/.ssh
```

5. Skopiuj tajny klucz do lokalnego katalogu ssh (hasło 1234).

```
ucze@ubunu2004:/home/ubuntu$ scp ubuntu@10.0.0.30:/home/ubuntu/.ssh/id_rsa ~/.ssh
The authenticity of host '10.0.0.30 (10.0.0.30)' can't be established.
ECDSA key fingerprint is SHA256:tBAhyabVm526PiuKybuFfsoRou28q6QrRb8yAdVFf7U.
Are you sure you want to continue connecting (yes/no/[fingerprint])? yes
Warning: Permanently added '10.0.0.30' (ECDSA) to the list of known hosts.
ubuntu@10.0.0.30's password:
id_rsa                                100% 2602      2.5MB/s   00:00
```

6. Połącz się z klienta lokalnego przez ssh do zdalnego serwera 10.0.0.30.

```
ucze@ubunu2004:/home/ubuntu$ ssh ubuntu@10.0.0.30
Welcome to Ubuntu 20.04 LTS (GNU/Linux 5.4.0-26-generic x86_64)

ubuntu@ubuntusrv:~$
ubuntu@ubuntusrv:~$ sudo -s
[sudo] password for ubuntu:
```

7. W wierszu ustaw "PasswordAuthentication no", to jest bardziej bezpieczne.

```
root@ubuntusrv:/home/ubuntu# nano /etc/ssh/sshd_config
# To disable tunneled clear text passwords, change to no here!
PasswordAuthentication no
#PermitEmptyPasswords no
```

8. Zrestartuj usługę ssh

```
systemctl restart ssh
root@ubuntusrv:/home/ubuntu# systemctl restart ssh
```

9. Podaj wnioski z wykonania powyższej części ćwiczenia.

następnie zakończ sesję i wyłącz ubuntu desktop

```
root@ubuntusrv:/home/ubuntu# exit
exit
ubuntu@ubuntusrv:~$ exit
logout
Connection to 10.0.0.30 closed.
ucze@ubunu2004:/home/ubuntu$ init 0
ucze@ubunu2004:/home/ubuntu$ systemctl poweroff -i
```

Część 8 - Uwierzytelnianie SSH Key-Pair dla klienta systemu Windows.

Skonfiguruj serwer SSH, aby zalogować się za pomocą klucza prywatnego i klucza publicznego klienta dla serwera. Tworzenie pary kluczy dla użytkownika wykonałeś wcześniej.

1. Sprawdź ustawienia serwera ssh.

```
root@ubuntusrv:/home/ubuntu# nano /etc/ssh/sshd_config
```

```
#LoginGraceTime 2m
PermitRootLogin no
#StrictModes yes
#MaxAuthTries 6
#MaxSessions 10
```

```
# To disable tunneled clear text passwords, change to no here!
PasswordAuthentication yes
PermitEmptyPasswords no

# Change to yes to enable challenge-response passwords (beware issues with
# some PAM modules and threads)
ChallengeResponseAuthentication no
```

Jeżeli jest potrzeba na serwerze wykonaj restart usługi. `/etc/init.d/ssh restart` lub

```
root@ubuntusrv:/home/ubuntu# systemctl restart ssh
```

2. Z klienta Windows zaloguj się do serwera SSH.

```
ubuntu@ubuntusrv: ~
```

```
login as: ubuntu
ubuntu@10.0.0.30's password:
Welcome to Ubuntu 20.04 LTS (GNU/
```

a) edytuj plik `id_rsa`,

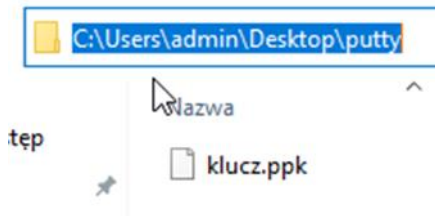
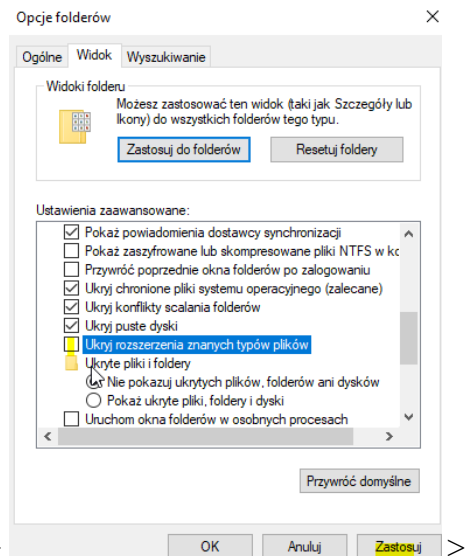
```
nano /home/ubuntu/.ssh/id_rsa
```

```
ubuntu@ubuntusrv:~$ nano /home/ubuntu/.ssh/id_rsa
```

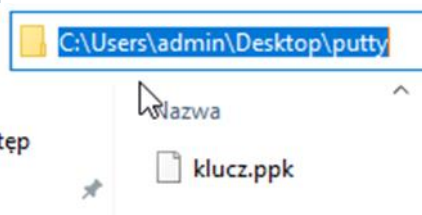
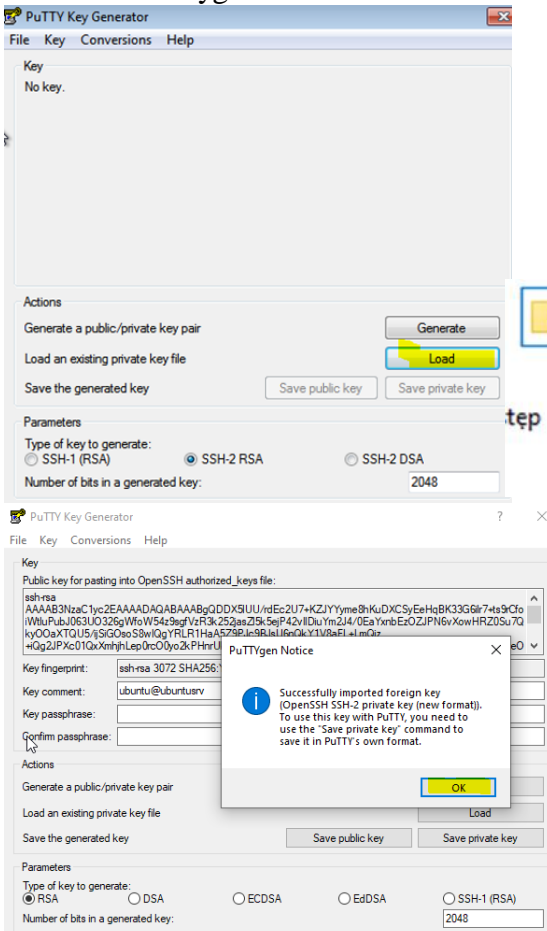
```
ubuntu@ubuntusrv: ~
GNU nano 4.8 /home/ubuntu/.ssh/id
-----BEGIN OPENSSH PRIVATE KEY-----
b3B1bnZzaC1rZktdjEAAAAAG5vbmUAAAAAEbm9uZQAAAAAAAAAAAAAAAAAAAAB1wAAAAadzoc2gtcn
NhAAAAAwEAAQAAAYEAw1+ZVFP63RHN1O/imSWGmpnvISrglwksHh6gSt9xuopa+/zbPaw
n6l1rZbj7myd0t1Dt9uoFn6FueM/bIHlc0d5Nudo2rGZeZOXoz+NryJQ4rmJtieP9BGMZ
2xMzmSTzer16B0WdEru0JMjml00Fof4o0ohjrKEvMCEIGES0dr2gOWfTyXPQSBfOp0JG
NVFGhS/i5kI8/okInaT13NNUMV5oY4S3qdK3DtMqNpDx561JUM42G5qsIOW4b/YbKlynd2
32V5cHatZgZK24FrPKY+WwK1SUAz3jv1Ka6cGY/+EIVQ5zXIqoJco4T8K9q7R1+LtaKT2N
W1/ObAgc/OExFSKEvYHH3tUjr04KKvZvto9yaQ4qTsp5ItwuqS96M1NNTMyvoOnxNhCXqF
YFPVQG+1cf9WvxRsp2gi4K0JysIrXhj/jx17oD8sE3k7cyHMnetXYd2sDXU8TsHkAVVqm/
v9mhub2nvBKE31A0A4S0WA7F25Pi0/5AiMD6Ym4vAAAFiP19iOD5fyjgAAAAB3NzaC1yc2
EAAAQGBAMnfmVrt+t0RzZTv4pk1hjKZ7yEq4NcJLIR4eoErfcbqKWvv62z2sJ+iJa2W4+5s
nTrdQ7fbqBz+hbnjP2yB9XNHETbnaNqxmXmT16M/ja8iUOK5ibYnj/QRpjGdsTM5kk83q9
ejAdFnRK7tCTI45pdNBtN+KNKIY6yhLzAhCBhEtHUdoDln081z0EmxTqdCRjVXxoUv4u2C
PPeJCDYk9dzTVDFeaG0Et6nStw7TKjaQ8eetSSTONhuarCDluG/2Gyosppw9t91eXB2rWYG
SmeBazymPlsCpU1AK9475SmunBmP/hCFUOc1yKqCXKOE/Cvau0Zfi7WpE9jVtFzmmIHPzh
MRUihL2Bx97VI69OCir2b7aPcmkOKk7KUiLcLqkveJTTUzMr6Dp8TYQ16hWBT1RkPpQn/
Vr8UBkdoTuCtCecrCK14Y/48de6A/LBN503MhzJ3rV2HdrA11PE7B5AFVYJv7/Zobm9p7wS
hN9QDgOEtFgOXeT4tP+QIjA+mJuLwAAAAMBAEAAAGBAKDD9FglFdg1Mnsx0fiBpxW/He
DHd35XtWoV8XiuINBKOnT/hW+g5+1pD3ERTVggQo4XZgzbn1nfL6jRboWftESJU0tb20BG
/8HVPwRR7g2ISeWFM9jiVmt2pMxtpghDVFg24OgWnzbdPg7fGjz9RobdvQ7S82eM8QOq9
YLPKk02S+dhzH9RasYSyaCcerSbRC7B2De/wrs+1/x40sEH9UFxMepmvZmbvvl3qK8SIPJ
cQV77z/48yBjiNtFi0nU7zQvrnQgwwHywS9XAJ+72vApFEHNT96oYgytv9ufY73LSMECvt
7sBhq3gq2cFqH8LZtS0hA2aUHN0FC6tXHHEQ7s8IhJMV3x2GURuB2t6kLITs3W0zCbop3
yU0gXValoJjQFL0xHpMcbE8L6iMA7U7lnzNPwQ7n/BUJTKzn4tC48FK/BewSUFxLdWQNF
nb3qy2BXPVlyHLJ3F9XCE6dy1FbJU153M9eJgLrcpCOJekxqfvmPiorCY2qCc7DIF28QAA
AMBbItjMIMI90jAjm7jVdLRpjXsH21HG1Cfk6nXLD9Yo7mFd7td16pER7b+3o5YONO7fny
aTK91UqvUf0iL9qpENyy+XChEPQZSRB5gsXVekODqaVFPNPRWkieIgrRCFhQCVDd4Y63/
txnyLlanS/6egAQJrekFPgbdP2u+o557J7SKANq9t+L1VOBlrRXjW0912K/0+BZvxQGpxH
/O1Dx2JKRvo3j3G98tQ17uUs/s32VkgSSfvy4TGTSHsUmlkAAADBAOz+mo1R993okEVQ
H1D4fiNzUart/HSRLLWJGRzT4VHzqniGk90SfJSjQ+G1JEPnyu9wss9JiKLPfymsB8KRsg
eyWwnbEXR71LroKIQGwy/una75bJcPmCvB2+tj23q56f2p3oPerhqxPouUgi4V2Y5hQ1F/
3myupxykA7MFYGrZgCdRyWs7w5ry4RtuGAnoSw2nfbCOTxwHv5g00m+Ni9kGMadsi88k1
lW5xLRvK7ZSfXh0209FkiJUCj5TB0ZWWAAAMEA0wqIHhW82+1LZeG18hu0J71/6a3xTqns
qX+o0zKTdsVyXYPODzQvKALhuQwMEWlpz1+1zGJQ0blhbnauapqRRiexCoGbxLB3TdcRyh
FCtKj56LhfJbdqsbAt1H2n9w2BGS6PuzMICqS2mctByGsm1CWN1i7smQaP42ZhjIOgo2ln
atWHoktvPobusk81dsZGepDALq+ApYW+CGvsKo/ksXwJsfTul8zEeB4uH5wRiuD130ur4X
7dH9KduSv2XAK9AAAAEHVidW50dUB1YnVudHVzcnYBAg==
-----END OPENSSH PRIVATE KEY-----
```

b) przekopiuj zawartość **id_rsa** do nowo utworzonego w Windows (**Desktop\putty**) pliku **klucz.ppk**.

```
klucz.ppk - Notatnik
Plik Edycja Format Widok Pomoc
-----BEGIN RSA PRIVATE KEY-----
MIIEowIBAAKCAQEAplbclC7w3ySaEVA5iC/CgEs+ndqyZ3pa/+7E7Qxe+vrZpSrx
NyYm7Ei1A07s3aP+nnGRdG+EMg86fD+iEefgx16of5Zwcawvh0V2x/+w9i00vUBJ
iDjBP1qjTpZ2Chxa8wa9icvXOE6daf+taFq+3V/Y1sBEK2QSkDEYtpZLV3ZUKtVA
hd7pi83fni1y6oMCXHj33kumdxDokB8CGP3n3SC8fmeKhQDSU+SxvDczjkouZYao
BCAyoyoge5b828K/0dpMkh0wgYw6qxeVmxQY94kRNBUdxZ1H1uHWL5QwRLVb1Jxo
T1aJ/1yEv0ZYyDw4BEneyObk1YbDJzics30WPwIDAQAABAIBADPK4FhxWDprAk8k
54mwaxI4zFXIXdXHydI9I+gK2NjNzk40SD28chGGHwFubFX0Hcv68swCoYqr6YwX
ZOGQFTJ1QsmlrtUsqknwJxzhtk7JYt0eDIXduvqv5d7HnfQnsFs+7RbmfkLUuf40
qv+SJadA6qXB/IdUR6kehInD491fop7yqhQQ8/2oiBR9nsuxA+qsvcbMZGGELNB
5JAghozeDFhbmV4WJubwV11m9tPnsXw7pXKZI8ctiVmpky8mqtpLggJI32kAMMA
wabhtV8e5IFioZo+AB90gjLai0Eongog/1BUug0miafUCyux9gb1I5sZMAu1F2HH
Mmn3vBkcGyEA3YBz5DlLfgvcv+cm/T01sovhfIZayU94z0wCmpSp4Sgti5IQCAF1
Z6xCR+anodi19QjrpqjdfAAZJZExk/thKKH7p3ho0tdzFwJEM7Zj+IFC/ROW5VYE
99LLZCGpCA1rZ9NHDSwWRTRD1045fUtTaxRI+xq1RYeQQ0jefZNESMcGyEAWD8D
D7XLiLMw/qUw8ox8DCCFCGQHx0TYlkkQg1wqqk32GR3/TeNste08FDNT7tvzBmOP
NG08HAV/9Pk1+pjHOuFGH1gst0Ie6GRNZod+qBwYP2mhxw+vf2LgsovrBxe2Vy1
Nbe174Zib1OYvsUKn2nNcjZtOVEDQYNj3IdfTUCgyEAmuf/pkdxJvDDGrbwrIAH
Mq9XKygmxwE6MvC8hvdbeYzehm1c76zdfkcrvN15EjEmQ2mwrDpCS6J6wpvYLHJ
pAomneVkuTWN0Bkgze3zy1K8D50InyUifNMfzkcCuGPyLFx+kzk1YPCZVVTuna37
q6uMH2xy1kiEo1DFkp4ATMCGYAL4ji+0yJTi safJPH7AET1ttoNHRak11TQ6za
h0o3hw0SbjkGzeoka37mvk0cn8iw/3wshoctMAXMy8zS87dzSR4jZISbx7+AbEzL
/bI2dsT/aIUu0udpudnrM/PR5qYhy9qFK7GtT72P22hxPEMEFRtqjMxUBWxOxd
7w33FQKbgGix46I2iICNLZ2+XJ87u17UBhCuLwvmiKqCNhV8JgsPuTDD/iSngYQ
MYnc+yM8ClGZ/YuZorTRR/9MfkcBERdjiHMTbi88SgyefktbpafTLHG3AlXOjXp
7Bg7UPq+xfgluux51Dm/PTeAY/RU8PiBeusznpJrZvSBAVIZ0gBg
-----END RSA PRIVATE KEY-----
```

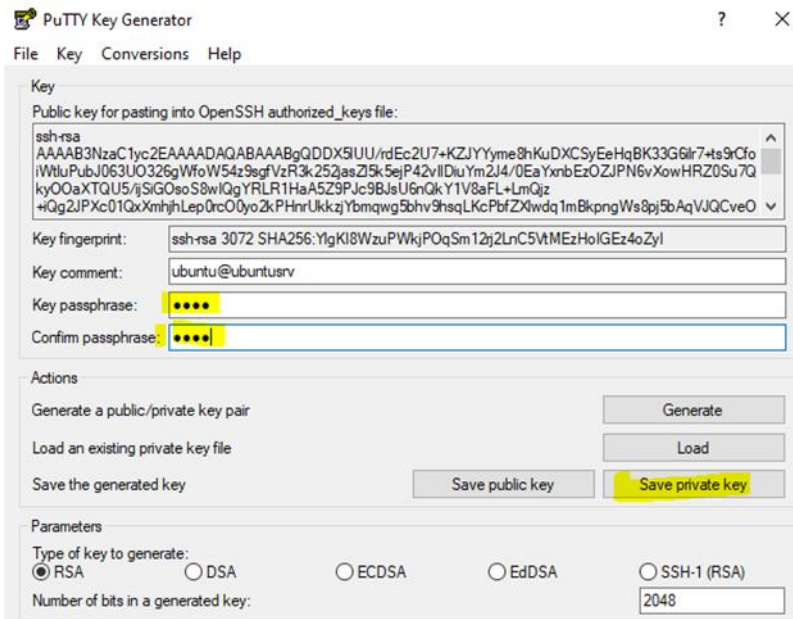

c) Uruchom "Puttygen.exe" z materiałów i kliknij przycisk "Load".

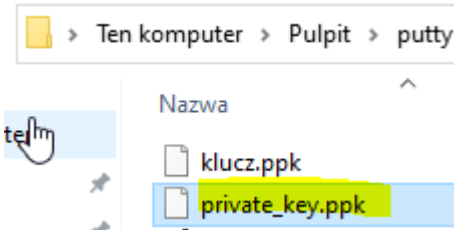

< wybierz ten klucz

d) Zmodyfikuj tajny klucz, który został pobrany, hasło jest wymagane. Podaj hasło np 4321.

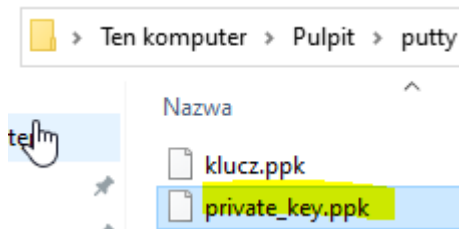

e) Kliknij "Save private key", aby zapisać je w folderze z dowolną nazwą pliku np.

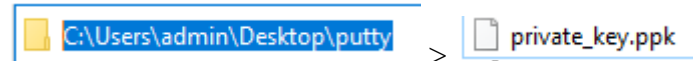

Nie generuj klucza. Nie zmieniaj wartości "Number of bits In a generated key".

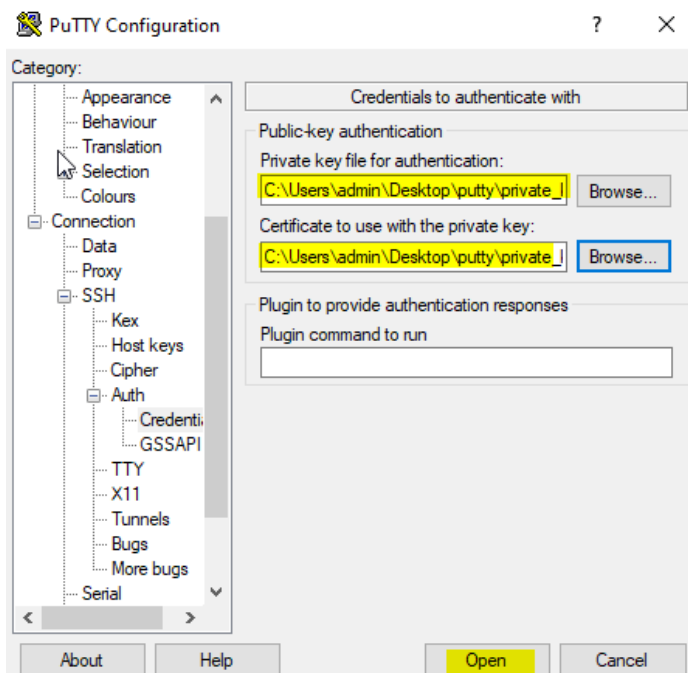
Podczas generowania certyfikatów ustawienie jak na zrzucie poniżej powoduje długi czas tworzenia certyfikatów.

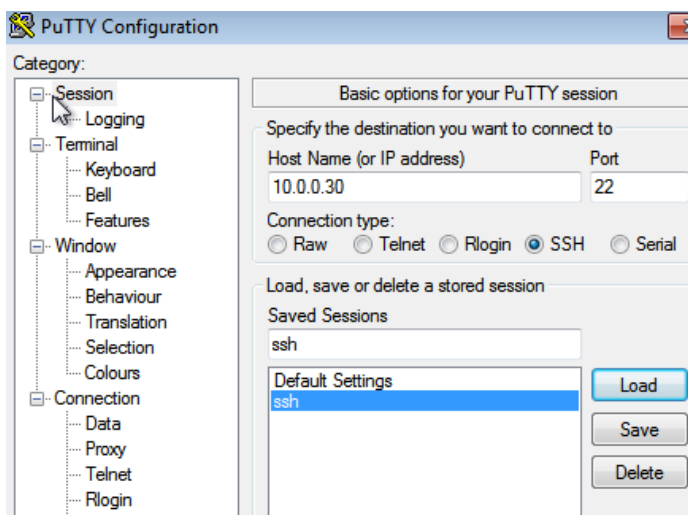
3. Uruchom putty i otwórz [Połączenie] - [SSH] - [Auth] w menu po lewej stronie, a następnie wybierz "private_key", który został właśnie zapisany powyżej.

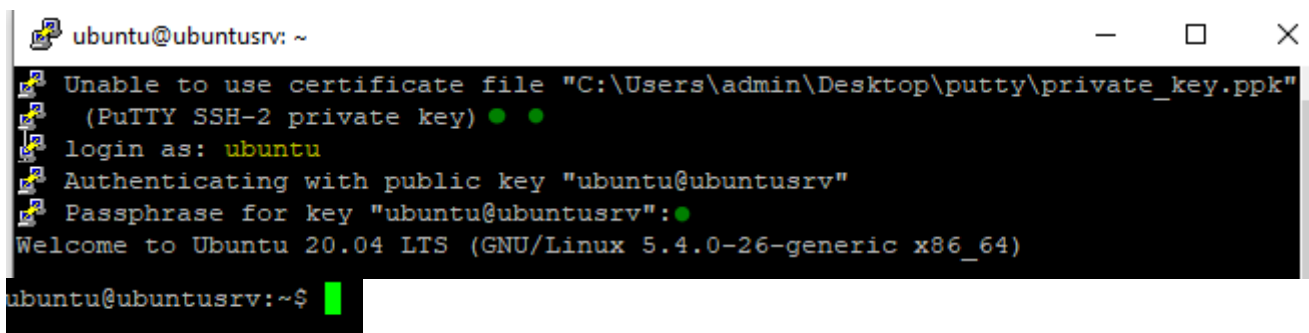

4. Powróć do [Session] w lewym menu i połącz się z serwerem SSH.

5. Hasło jest wymagane, podaj login **ubuntu** a następnie tajny klucz - hasło: **4321** jest ono odebrane i sprawdzane. Jeśli hasło jest poprawne, to zalogowanie jest możliwe.

6. Pokaż aktualny katalog na zdalnym serwerze (**pwd**).

7. Pokaż pliki w bieżącym katalogu na serwerze FTP (**ls -la**).

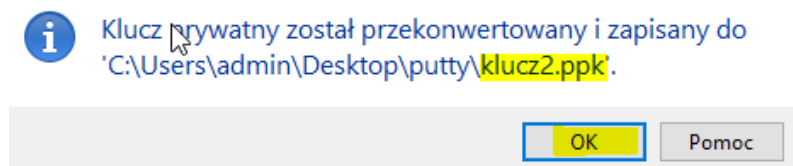
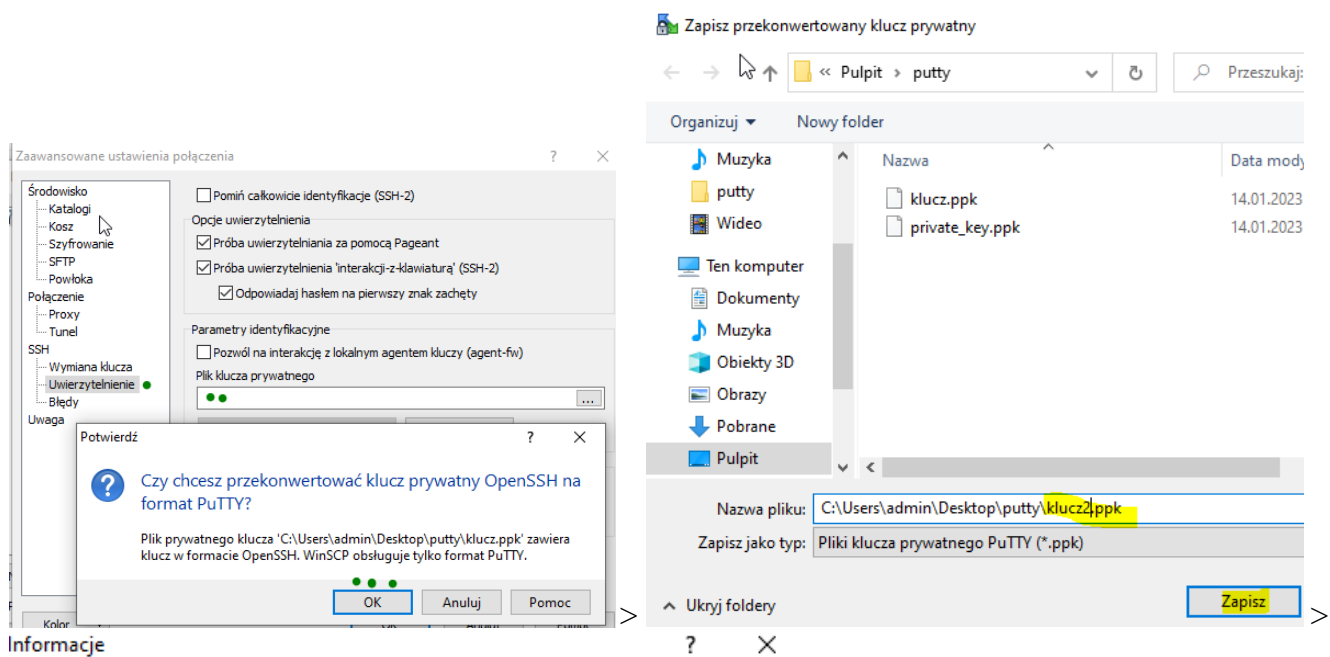
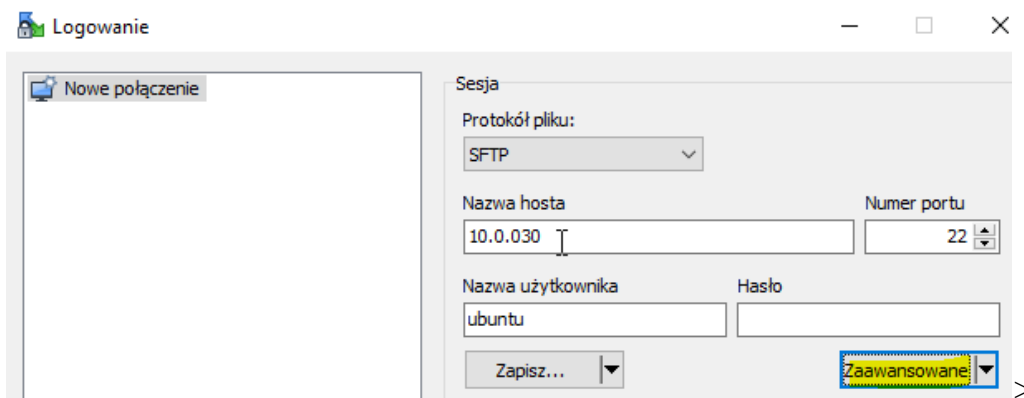
```

ubuntu@ubuntusrv:~$ pwd
/home/ubuntu
ubuntu@ubuntusrv:~$ ls -la
total 36
drwxr-xr-x 5 ubuntu ubuntu 4096 Jan 14 14:44 .
drwxr-xr-x 4 root root 4096 Jan 14 12:06 ..
-rw----- 1 ubuntu ubuntu 194 Jan 14 14:35 .bash_history
-rw-r--r-- 1 ubuntu ubuntu 220 Apr 26 2021 .bash_logout
-rw-r--r-- 1 ubuntu ubuntu 3771 Apr 26 2021 .bashrc
drwx----- 2 ubuntu ubuntu 4096 Apr 26 2021 .cache
drwxrwxr-x 3 ubuntu ubuntu 4096 Jan 14 14:44 .local
-rw-r--r-- 1 ubuntu ubuntu 807 Apr 26 2021 .profile
drwx----- 2 ubuntu ubuntu 4096 Jan 14 14:44 .ssh
-rw-r--r-- 1 ubuntu ubuntu 0 Apr 26 2021 .sudo_as_admin_successful

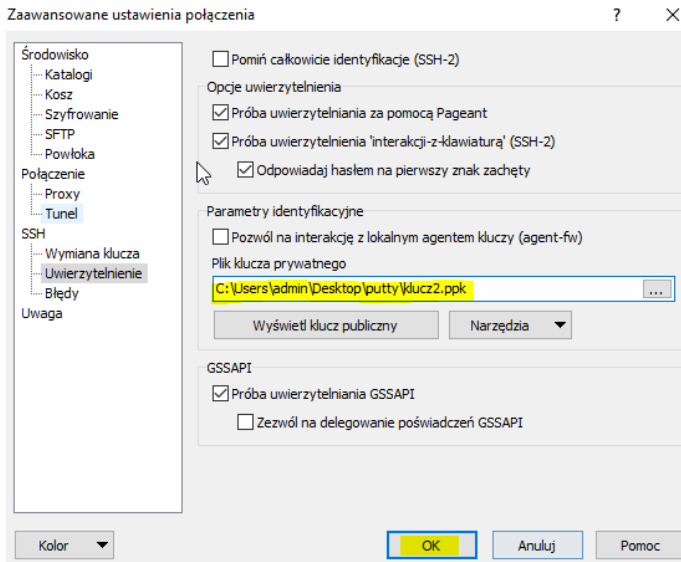
```

8. Korzystając z WinScp zaloguj się do hosta - serwera 10.0.0.30.

a) Ustaw parametry sesji i użytkownika.

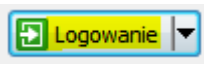
b) Podłącz plik klucza prywatnego.

c) Zapisz sesję jak poniżej.

```
> ubuntu@10.0.0.30
```

d) Zaloguj się (połącz się z serwerem ubuntu@10.0.0.30).

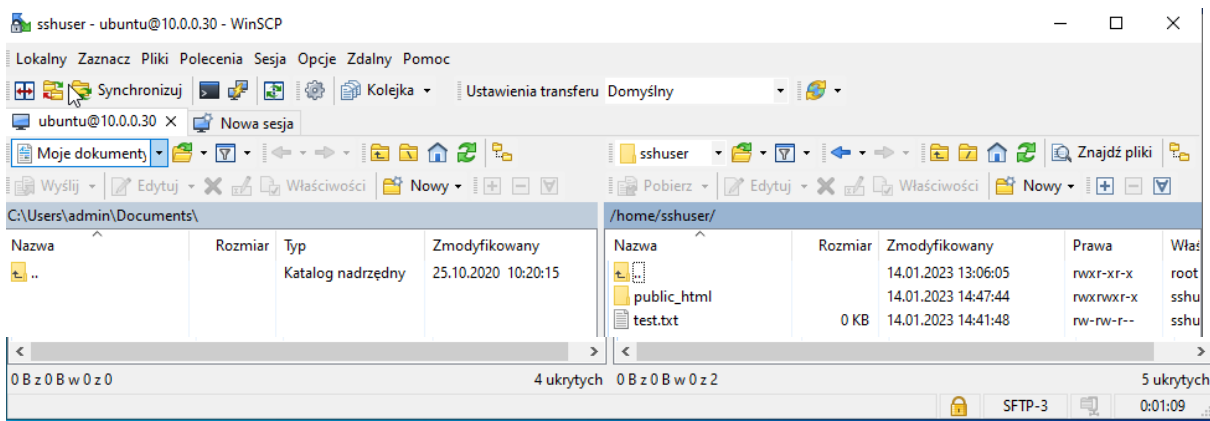

9. Wprowadź hasło dla klucza.

a) Hasło jest wymagane, podaj hasło **4321** następnie jest ono odebrane i sprawdzane.

Jeśli hasło jest poprawne, to zalogowanie jest możliwe.

b) Efekt końcowy.

10. Podaj wnioski z wykonania powyższej części ćwiczenia.

Jeśli twój Windows to Windows 10 w wersji 1803 lub wyżej, klient OpenSSH został zaimplementowany jako funkcja Windows, więc możliwe jest uwierzytelnienie za pomocą pary kluczy SSH bez putty i innych programów. Przenieś tajny klucz do systemu Windows 10 i umieść go w folderze [(zaloguj się do folderu domowego użytkownika) \. Ssh] a ssh będzie gotowy do użycia logowania z parą kluczy.

Przywróć pierwszą migawkę

Podsumowanie:

Po wykonaniu wszystkich czynności z powyższej instrukcji przeczytaj ponownie z zrozumieniem cel ogólny i cele szczegółowe, które znajdują się na pierwszej stronie instrukcji. Jeżeli one zostały niezrealizowane to powtarzaj wykonanie tej instrukcji w szkole lub/i w domu do momentu zrealizowania.